

Dosarul nr. 1-1306/2023
1-23077922-12-1-31052023

S E N T I N Ț Ă
În numele Legii

10 octombrie 2024

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

Instanța compusă din:

Președintele ședinței,

Judecător

Natalia Patrașcu

Grefier

Victor Pena, Veronica Ostap

Cu participarea:

Procurorului

Cornel Casian

Avocatului

Alexei Kebeș

examinând în sediul instanței, în ședință publică, în ordinea procedurii generale, cauza penală de învinuire a lui:

*Luca Artur, născut la *****, IDNP *****, cetățean al Republicii Moldova, originar și domiciliat în or. *****, str. *****7, studii medii incomplete, necăsătorit, fără persoane la întreținere, neangajat în câmpul muncii, la evidența medicului psihiatru nu se află, anterior judecat prin:*

- sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 25 martie 2021, prin care Luca Artur, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1); 186 alin. (2) lit. c), d); 192¹ alin. (1); 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei definitive, potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate în domeniul farmaceutic, de administrare a substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor lor pe un termen de 2 ani. Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Luca Artur a fost suspendată condiționată pe termen de probațiune de 3 ani,

de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal,

Procedura de citare legală a fost executată.

Termenul de examinare a cauzei: 31 mai 2023 – 10 octombrie 2024.

Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Cornel Casian a pledat pentru recunoașterea inculpatului **Luca**

Artur- vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și de a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Avocatul Kebeș Alexei, în interesele inculpatului Luca Artur, a solicitat instanței, pronunțarea în privința inculpatului a unei sentințe de achitare de sub învinuire de comitere a infracțiunii incriminate, iar în cazul în care instanța îl va recunoaște pe inculpat vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, aplicarea în privința acestuia a unei pedepse minime neprivative de libertate.

Partea vătămată Țurcan Grigore a solicitat restituirea din contul inculpatului a prejudiciului material cauzat prin infracțiune și a susținut poziția procurorului.

Inculpatul Luca Artur nu a fost prezent la examinarea cauzei, el fiind anunțat în căutare.

În baza materialelor din dosar și a probelor administrate în ședința de judecată, instanța a

c o n s t a t a t :

Luca Artur, la 05 ianuarie 2022, aflându-se în mun. Chișinău, str. ***** 15, ap. 2, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane și însușirea lor ulterioară, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admițând în mod conștient survenirea acestora, prin inducerea în eroare a unor persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul instalării aplicației în telefonul mobil, pentru achitarea serviciilor comunale online, a dobândit datele cardului bancar S.A. Moldincombank nr. 557484***3722 ce aparține cet. Țurcan Grigore *****, care în perioada din data de 06.01.2022 pînă la data de 10.01.2022, aflându-se în mun. Chișinău, str. Renașterii Naționale, la terminalul ATM17 ”Monolit” a extras în numerar, fără utilizarea cardului bancar, mai multe tranșe în sumă totală de 4900 lei. Astfel, cauzându-i părții vătămate Țurcan Grigore ***** un prejudiciu material în sumă totală de 4900 lei.

Prin acțiunile sale intenționate, inculpatul **Luca Artur** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal – *escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.*

Prin încheierea instanței de judecată din 21 decembrie 2023, a fost constatată atitudinea inculpatului de rea credință ce s-a manifestat prin încălcarea obligației de a se prezenta în ședințele de judecată, el nefiind prezent la nici una din ședințele fixate în vederea examinării cauzei penale în privința sa, motivele neprezentării nu au fost aduse la cunoștința instanței de judecată, în rezultat, Luca Artur fiind anunțat în

căutare cu aplicarea în privința inculpatului a măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara pe un termen de 60 (șaizeci) de zile (f.d. 205-207), ulterior, instanța fiind înștiințată despre deschiderea dosarului de căutare duplicat nr. 2023030341 (f.d. 209).

În temeiul art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, prin încheierea protocolară a instanței de judecată din 15 aprilie 2024, examinarea cauzei penale a fost dispusă în procedură generală, în lipsa inculpatului, cu intentarea dosarului de căutare duplicat nr. 2023030341.

În acest sens, instanța de judecată ține să menționeze că posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatului este admisă de CtEDO în condițiile în care acestuia îi sunt aduse la cunoștință materialele cauzei.

Așadar, dispozițiile par. 1 și 3 ale art. 6 CEDO stabilesc elementele esențiale ale unui proces echitabil în materie penală. Ele constau, în special, în informarea acuzatului, în cel mai scurt timp, cu privire la natura și la cauzele acuzației ce i se aduce, acordarea timpului și facilităților necesare formulării apărărilor sale, asigurarea dreptului la apărare, singur sau asistat de un avocat, posibilitatea interogării martorilor în acuzare și a convocării și ascultării celor în apărare în aceleași condiții, în condiții de respect al principiului contradictorialității.

Prezența unui acuzat în instanță capătă o importanță capitală datorită atât dreptului său de a fi ascultat de tribunal, cât și datorită necesității de a fi controlată exactitatea afirmațiilor sale, de a le confrunța cu cele ale eventualei victime ale cărei interese trebuie protejate, precum și cu declarațiile martorilor. De aceea, legislatorul este obligat să ia măsuri de "descurajare" a absențelor nejustificate. O situație specială din punctul de vedere al respectării principiului contradictorialității este aceea a absenței acuzatului de la proces sau altfel spus, posibilitatea judecării în lipsă a unui acuzat prin raportare la exigențele art. 6 din Convenție. Curtea a decis că o procedură penală care se derulează în absența celui trimis în judecată nu este, în principiu, incompatibilă cu dispozițiile Convenției, dacă el are posibilitatea să obțină ulterior ca o jurisdicție să statueze din nou, după ce l-a ascultat cu privire la temeinicia acuzațiilor ce i se aduc, în fapt și în drept.

În acest sens, instanța de judecată ține să atenționeze că inculpatul Luca Artur a cunoscut despre dosarul penal intentat împotriva sa fapt ce confirmă recipisa contrasemnată de inculpat cu privire la primirea rechizitoriului la data de 18 mai 2023 (f.d. 181) și anume comportamentul inculpatului a influențat la tergiversarea examinării cauzei, prin acțiunea de eschivare și neprezentare în fața instanței de judecată, acesta fiind anunțat în căutare.

Prin urmare, în conformitate cu art. art. 342, 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, prin încheierea protocolară din 15 aprilie 2024, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului, în procedură generală, în ședință publică, în limba de stat, cu participarea apărătorului Kebeș Alexei, la fel a fost aprobată lista probelor acuzării.

În consecință, instanța de judecată constată că, fiind evidentă eschivarea inculpatului, soluția de a examina cauza în lipsa lui Luca Artur, în temeiul rigorilor

art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală a fost luată întru respectarea garanțiilor unui proces echitabil impuse de art. 6 CEDO.

Instanța de judecată exclude faptul că prin examinarea cauzei în lipsa inculpatului Luca Artur ar fi admisă o ingerință asupra dreptului acestuia la un proces echitabil, deoarece aceasta a fost justificată și necesară. Or, instanța de judecată reține că deși a fost dispusă examinarea cauzei în lipsa inculpatului prin prisma dispozițiilor art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, garanțiile procesului echitabil revendicate de art. 6 CEDO au fost întru totul respectate, acesta fiind reprezentat în instanță de avocatul Kebeș Alexei, acestuia fiindu-i acordată, pe tot parcursul examinării cauzei, posibilitatea prezentării probelor în susținerea poziției de apărare.

Astfel, fiind recunoscut și audiat în calitate de învinuit, Luca Artur a declarat că, învinuirea adusă îi este clară, drepturile și obligațiile i-au fost explicate, vina o cunoaște integral, la moment profită de drepturile sale procesuale și se abține de a face careva declarații (f.d. 165).

Fiind audiată în ședința de judecată partea vătămată Țurcan Grigore, a declarat că, el împreună cu prietenul său Chicu Ion petreceau sărbătorile, posibil în perioada cuprinsă între 01 ianuarie 2022 - 07 ianuarie 2022. Un vecin din același bloc locativ, a venit la ei la masă, au servit ceva, apoi acest a plecat. Anterior sărbătorilor de Crăciun acel vecin a venit la partea vătămată de 2 ori, el a văzut cardul părții vătămate și i-a spus că îi poate arăta și explica cum să facă achitarea online menționând că e simplu, la ce partea vătămată a fost de acord. Partea vătămată a fost convinsă de către inculpat că totul e simplu și sigur. Ulterior, după ce inculpatul a explicat părții vătămate modul de achitare, Țurcan Grigore i-a trimis pe Chicu Ion împreună cu inculpatul la magazin ca să-i cumpere produse alimentare și să achite cu cardul părții vătămate iar din înregistrările video de la magazin, pe care le-a văzut partea vătămată la poliție, a văzut ca Chicu Ion s-a răzgândit și a achita el cu bani cash și nu cu cardul părții vătămate.

Ulterior, având în vedere faptul că, inculpatul când a fost cu Chicu Ion la cumpărături și existând dubii că inculpatul ar fi achitat o sticla de CocaCola cu cardul părții vătămate, Chicu Ion i-a propus lui Țurcan Grigore să meargă să verifice contul de pe card la bancomatul situat bd. Grigore Vieru din mun. Chișinău, iar când au verificat, în cont nu erau bani.

Astfel, a mers la banca „Victoria Bank” și a scos operațiunile efectuate de pe cardul părții vătămate, ulterior a mers la poliție și a depus plîngere la propunerea angajaților băncii.

Partea vătămată nu ține minte suma ce i-a fost sustrasă însă nu a fost mai mult de 7000 lei.

Persoana prezentată părții vătămate din Fișa personală a inculpatului anexată la materialele cauzei, este vecinul părții vătămate – Luca Artur care închiria în vecinătate.

Ulterior, partea vătămată a discutat telefonic cu inculpatul și i-a spus că este în deplasare prin țară, la ce i-a spus că banii sunt însă partea vătămată nu pricepe cum să-i utilizeze.

Pînă în prezent părții vătămate nu i-a fost restituit nimic din suma pagubei ce i-a fost cauzată.

La întrebarea procurorului, partea vătămată a declarat că, este de acord cu suma indicată în extrasele bancare de pe cardul părții vătămate.

Fiind audiat în ședință de judecată, martorul Cambur Oleg** a declarat că, nu îl cunoaște pe inculpatul Luca Artur însă știe din ce motiv a fost chemat în ședință. Luca Artur a locuit aproximativ 10 zile în camera tatălui martorului la gazdă și anume în mun. Chișinău, str. ** 15, ap. 11, ulterior martorul a fost telefonat de către un vecin precum că Luca Artur a dispărut și a sustras de la un vecin bani de pe card, a sustras bani de la vecinul Grigore, numele de familie nu îl cunoaște.*

La întrebarea procurorului, martorul a declarat că, vecinul Grigore i-a povestit precum că a dat cardul lui Luca Artur, iar inculpatul a scos bani de pe cardul dat. Luca Artur urma să locuiască la tatăl martorului la gazdă minim o lună de zile.

***Fiind audiat în ședință de judecată, martorul Chicu Ion** a declarat că, o cunoaște pe partea vătămată, este vecinul lui, iar pe inculpatul nu-l cunoaște, l-a văzut doar o singură dată. Evenimentele au avut loc în anul 2022 pe timpul sărbătorilor de iarnă, erau la martor acasă împreună cu partea vătămată și inculpat, stăteau la masă și serveau băuturi alcoolice, petreceau sărbătorile de iarnă. Inculpatul i-a spus părții vătămate că dacă ea vrea, poate să-i arate cum să achite online diferite plăți de pe card, la ce Țurcan Grigore, adică partea vătămată, a fost de acord ca inculpatul să-i arate modul de achitare, astfel inculpatul i-a arătat. La fel inculpatul l-a întrebat dacă partea vătămată vrea ca să-i arate în practică cum acest lucru se întîmplă, să meargă la magazin, iar martorul a spus că este de acord și au plecat la magazin.*

La magazin au cumpărat produse alimentare care au fost achitate din bani cash ce aparțin martorului iar inculpatul și-a procurat o băutură, cola, pe care a achitat-o cu cardul părții vătămate. Peste 30 minute, în aceeași zi, martorul împreună cu partea vătămată au mers la magazin ca să facă alte cumpărături, la ce partea vătămată a dorit să achite cu cardul, însă operațiunea nu a mers deoarece pe card nu erau bani pe cont.

La întrebarea părții vătămate, martorul a declarat că, tot în seara dată, a mers împreună cu partea vătămată la bancă pentru a verifica starea contului de pe card și cînd au fost la bancomat au stabilit că pe card au rămas doar 700 lei.

În cadrul cercetării judecătorești au fost cercetate mijloacele de probă și procedee probatorii administrate în faza de urmărire penală ca:

- **Ordonanța privind începerea urmăririi penale din 25 ianuarie 2022**, potrivit căreia s-a dispus începerea urmăririi penale conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal (f.d. 1);
- **Proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 20 ianuarie 2022**, potrivit căruia Țurcan Grigore a recunoscut persoana prezentată pe fotografia nr. 6 ca persoana care la data de 05 ianuarie 2022 a însușit datele cardului bancar al părții vătămate după care i-au fost extrași bani de pe card (f.d. 20-21);
- **Proces-verbal de ridicare din 20 ianuarie 2022**, potrivit căruia de la cet. Țurcan Grigore a fost ridicat extrasul privind bilanța contului bancar (f.d.

23,24-25);

- **Proces-verbal de examinare a obiectului din 27 ianuarie 2022**, potrivit căruia, obiectul supus examinării fiind extrasul privind bilanța contului bancar ridicat de la cet. Țurcan Grigore, prin care se reflectă extragerile bancare din perioada 06 ianuarie 2022 - 10 ianuarie 2022 (f.d. 26);
- **Proces-verbal de ridicare din 16 februarie 2022**, potrivit căruia de la cet. Botnaru Dorin au fost ridicate înregistrări foto și video stocate pe un CD-R (f.d. 29,30);
- **Proces-verbal de examinare a obiectului din 21 februarie 2022**, potrivit căruia obiectul supus examinării fiind conținutul CD-R ridicat de la Botnaru Dorin (f.d. 31);
- **Proces-verbal de examinare a obiectului din 06 septembrie 2022**, potrivit căruia, obiectul supus examinării fiind extrasul de pe cardul bancar S.A. Moldincombank nr. 557484***3722 ce aparține cet. Țurcan Grigore ***** (f.d. 132-142,143).

Potrivit art. 8 Cod penal, *caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.*

Analizând coroborat probele administrate în cadrul cercetării judecătorești și cele în faza de urmărire penală, instanța de judecată concluzionează că vina inculpatului **Luca Artur** a fost dovedită în totalitate, dincolo de orice dubiu rezonabil, iar acțiunile acestuia au fost încadrate corect în baza art. 190 alin. (1) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.*

Instanța de judecată constată că, probele administrate în prezenta cauză respectă exigențele stabilite de art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, acestea fiind pertinente, concludente, utile și veridice, iar toate probele examinate în ansamblu, coroborează între ele și confirmă învinuirea adusă inculpatului.

Instanța va analiza, în continuare, semnele componenței de infracțiune prevăzute la art. 190 Cod penal.

Obiectul juridic special al escrocheriei are un caracter complex. Astfel, *obiectul juridic principal* al acestei infracțiuni îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile. *Obiectul juridic secundar* al escrocheriei îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimumul necesar de încredere.

Obiectul material al infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal, îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Astfel instanța evidențiază că în prezenta cauză- bunurile care pot fi calificate ca obiectul infracțiunii sunt mijloacele bănești ce aparțin părții vătămate Țurcan Grigore, în mărime de 4900 lei.

Latura obiectivă a infracțiunii analizate are următoarea structură:

1) fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică în sustragere; b) acțiunea adiacentă, care constă în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean;

2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv al cărui mărime se situează între limitele de 20 % din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei, și 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, și care are un caracter considerabil;

3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin *inducere în eroare* se înțelege înșelarea unei persoane prin crearea unei imagini false asupra realității, prin prezentarea denaturată a realității”. Inducerea în eroare este săvârșită prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate.

Astfel, inducerea în eroare cunoaște două modalități normative cu caracter alternativ: 1) prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase; 2) prezentarea ca mincinoasă a unei fapte adevărate.

A prezenta ca adevărată o faptă mincinoasă înseamnă a inventa, a scorni, a face să se creadă ca fiind existent ceva (o anumită stare, o situație, o întâmplare, un lucru, o persoană etc.) care în realitate nu există. Și invers, a prezenta „*ca mincinoasă o faptă adevărată*” înseamnă a ascunde adevărul, a disimula, a face să se creadă că nu există ceva care în realitate există”.

Inducerea în eroare reclamă următoarele circumstanțe alternative:

a) eroarea, în care victima este indusă, presupune că la încheierea actului juridic nul sau anulabil a existat o falsă reprezentare referitoare la: natura actului juridic; calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic; părțile actului juridic (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic);

b) încheierea actului juridic nul sau anulabil a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia dintre părțile la acest act.

Noțiunea cheie, ce caracterizează ambele circumstanțe analizate, consemnate mai sus în punctele a) și b), este noțiunea de act juridic. Se are în vedere actul juridic încheiat și/sau executat de către părțile la acesta. Printre părțile actului juridic se poate număra victima și subiectul uneia dintre infracțiunile prevăzute la art. 190 Cod penal.

Nu oricare act juridic se are în vedere în art. 190 Cod penal. În cazul infracțiunilor prevăzute de acest articol, actul juridic trebuie să fie nevalabil. Drept urmare, actul juridic se va considera nul sau anulabil.

Circumstanțele, consemnate mai sus, au trăsături în comun: atât eroarea, cât și dolul, sunt vicii de consimțământ, iar consimțământ fiind manifestarea, exteriorizată,

de voință a persoanei de a încheia un act juridic, acesta fiind valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat.

Dolul, numit și viclenie, este acel viciu de consimțământ care constă în introducerea în eroare a unei persoane, prin mijloace viclene sau dolosive, pentru a o determina să încheie un act juridic.

Dolul reprezintă viciul de consimțământ care constă în inducerea în eroare a unei persoane prin mijloace viclene de către cealaltă parte contractantă sau de o persoană interpusă, în scopul încheierii unui act juridic, pe care altfel persoana nu l-ar fi încheiat. După cum se observă, dolul este tot o eroare, însă nu una spontană, ci o eroare provocată și o faptă ilicită cauzatoare de prejudicii.

Instanța constată că în acțiunile inculpatului se regăsește structura laturii obiective a componentei de infracțiune descrise și anume *sunt prezente faptele prejudiciabile care constau în dobândirea ilicită a bunurilor părții vătămate prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase*, manifestate prin faptele *incriminate inculpatului*; cât și *urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv*, care, potrivit declarației părții vătămate, constau în mijloace bănești în mărime de 4900 lei.

Astfel, în urma acțiunilor ilicite ale lui Luca Artur, părții vătămate Țurcan Grigore i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil, iar avînd în vedere concluziile instanței privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii de escrocherie, se conchide și cu privire la legătura de cauzalitate între fapta inculpatului și prejudiciile cauzate părții vătămate.

Revenind la examinarea infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal, consemnăm că aceasta este o *infracțiune materială*. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

Astfel, potrivit materialelor cauzei penale, instanța atestă că, Luca Artur a dobîndit datele cardului bancar S.A. Moldincombank nr. 557484***3722 ce aparține cet. Țurcan Grigore *****, care în perioada din data de 06.01.2022 pînă la data de 10.01.2022, aflându-se în mun. Chișinău, str. Renașterii Naționale, la terminalul ATM17 "Monolit" a extras în numerar, fără utilizarea cardului bancar, mai multe tranșe, în sumă totală de 4900 lei.

Ce ține de elementul calificativ *dauna considerabilă*, instanța de judecată menționează că, dauna considerabilă este evaluată la nivel subiectiv de către părțile vătămate reieșind din mai multe circumstanțe. Momentul important de calificare în speță este diferența dintre proporția mică, în sensul Codului contravențional și dauna considerabilă, în sensul Legii penale.

Articolul 18 Cod contravențional, stabilește că, se consideră de mici proporții valoarea bunurilor sustrate care, la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește 20% din quantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 458 din 29 decembrie 2021, Privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, s-a aprobat cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022, în mărime de 9900 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

În conformitate cu art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește lundu-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege - gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare prejudiciul cauzat părții vătămate Țurcan Grigore în urma infracțiunii de escrocherie a fost apreciat în mărime de 4900 lei, iar prejudiciul suportat de partea vătămată depășește considerabil 20% din salariul mediu pe economie stabilit pentru anul 2022.

Urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv, a căror mărime a fost indicat *supra*, are un caracter considerabil pentru partea vătămată Țurcan Grigore, iar legătura de cauzalitate dintre faptele prejudiciabile și urmările prejudiciabile este una dovedită prin probele administrate la faza de urmărire penală și din instanța de judecată.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate, în cazul escrocheriei, elementul subiectiv al acestei infracțiuni constă în intenția directă. Autorul este conștient că prin acțiunile sale intenționate produce o pagubă, în vederea realizării unui folos material injust (intenție calificată prin scop).

Cu referire la latura subiectivă, instanța de judecată, având în vedere cumulul de probe, conchide că în acțiunile inculpatului este evidențiată intenția lui directă, fiind prezent scopul de cupiditate și constatată cu certitudine fapta incriminată inculpatului, infracțiunea fiind una consumată.

Subiectul infracțiunii specificate la art.190 Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani (în ipoteza faptelor prevăzute la alin.(2) și (5)). În celelalte cazuri, vârsta minimă a răspunderii penale este de 16 ani.

În prezenta cauză, instanța de judecată constată că inculpatul întrunește semnele subiectului infracțiunii. Astfel, la momentul comiterii infracțiunii inculpatul avea împlinită vârsta răspunderii penale.

În concluzie se relevă că, infracțiunea imputată inculpatului și-a găsit, în mod cert, confirmare în ședința de judecată, având în vedere și declarațiile părții vătămate Țurcan Grigore cât și a martorilor acuzării Chicu Ion și Cambur Oleg, care coraborează inclusiv și cu probele materiale cercetate mai sus.

Potrivit prevederilor art. 384 Cod de procedură penală, ”*Instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii.*

Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată”.

Astfel, vinovăția unei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, stabilește că fapta este incriminată de lege ca infracțiune, iar îndoielile care persistă și care, în mod legal, nu pot fi înlăturate, sunt interpretate în favoarea inculpatului. Instanța de judecată nu constată, în prezenta cauză, existența unor dubii privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii.

Instanța reține faptul că potrivit alin.(2) al art. 389 Cod de procedură penală, *sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.*

Concomitent, instanța reține că toate probele prezentate de partea acuzării coroborează între ele și că, la administrarea acestora, au fost respectate prevederile Codului de procedură penală.

Așadar, analizând în ansamblu elementele cauzei, instanța de judecată constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că inculpatul **Luca Artur** a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) Cod penal – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.*

Din considerentele enunțate supra, instanța de judecată conchide asupra netemeinicii cererii avocatului Kebeș Alexei, privind achitarea inculpatului Luca Artur de sub învinuire de comitere a infracțiunii *incriminate* lui Luca Artur, fiind demonstrat fără echivoc, comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal.

Articolul 7 alin. (1) Cod penal stabilește că, *”La aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală”.*

Conform art. 61 alin. (1) Cod penal, *”Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor ce au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor”.*

Potrivit alin. (2) al normei enunțate, *”Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate”.*

Conform art. 75 alin. (1) Cod penal, *”Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în*

Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia”.

La stabilirea pedepsei instanța de judecată se va conduce de prevederile articolelor 7, 61, 75 Cod penal, potrivit cărora, instanța de judecată are în vedere, la stabilirea pedepsei, gravitatea infracțiunii comise, categoria infracțiunii de comiterea căreia a fost găsit inculpatul și personalitatea acestuia.

Circumstanțe atenuante în privința inculpatului Luca Artur, prevăzute la art. 76 Cod penal, nu au fost reținute.

Ca circumstanță agravantă în privința inculpatului Luca Artur, conform prevederilor art.77 alin.(1) lit. a) Cod penal, instanța a constatat – *săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.*

În contextul celor enunțate, instanța reține că, la data pronunțării prezentei sentințe, Luca Artur este cu antecedente penale, anterior Luca Artur a mai comis infracțiuni similare, astfel, prin sentința Judecătoriei Glodeni din 18 mai 2020, procesul penal de învinuire a lui Luca Artur *****, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, a fost încetat pe motivul împăcării părților (f.d. 61-62).

Mai mult ca atât, prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 25 martie 2021, Luca Artur a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (1); 186 alin. (2) lit. c), d); 192¹ alin. (1); 217 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei definitive, potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumită activitate în domeniul farmaceutic, de administrare a substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor lor pe un termen de 2 ani. Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Luca Artur a fost suspendată condiționată pe termen de probațiune de 3 ani (f.d. 63-68), la materialele cauzei neexistând informația referitor la definitivarea sentinței date.

Instanța de judecată menționează că **sanctiunea art. 190 alin. (1) Cod penal** (în vigoare la 05 ianuarie 2022) prevedea în calitate de pedeapsă – *amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani.*

Astfel, având în vedere prevederile art. 16 Cod penal, instanța constată că această componentă de infracțiune face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave.

Potrivit art. 70 alin. (3¹) Cod penal, „*La aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 pînă la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime, iar în cazul pedepsei detențiunii pe viață, aceasta se comută în închisoare pe un termen de*

30 de ani. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.”

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de judecată se va conduce de prevederile art.art. 7, 61, 75 Cod penal, și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de faptul că Luca Artur a comis infracțiunea care face parte din categoria celor mai puțin grave, de personalitatea vinovatului care este anterior condamnat, de lipsa circumstanțelor atenuante și de prezența celor agravante potrivit căreia a săvârșit anterior o infracțiune similar, pentru care a fost condamnat, la fel instanța va reține și faptul că, Luca Artur a comis prezenta infracțiune la vârsta de la 18 pînă la 21 de ani.

Prin urmare, cu toate că sancțiunea articolului art. 190 alin. (1) Cod penal prevede în calitate de pedeapsă atît munca neremunerată în folosul comunității, amenda cît și închisoarea, instanța, având în vedere circumstanțele expuse mai sus, conducându-se de criteriile de individualizare a pedepsei penale, de procedura în care s-a examinat cauza, de persoana inculpatului, care s-a eschivat, atît la etapa urmării penale cît și în instanța de judecată, de la prezența la examinarea prezentei cauzei penale, consideră că în privința inculpatului - scopul pedepsei penale poate fi atins prin stabilirea pedepsei sub formă de – *1 (unu) an închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.*

Se aplică inculpatului măsura preventivă-arestul, din momentul pronunțării sentinței.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din momentul reținerii inculpatului Luca Artur.

Efectuarea căutării lui **Luca Artur**, în continuare urmează a fi efectuată de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al DP mun.Chișinău, în baza dosarului de căutare duplicat nr. 2023030341 (f.d. 209), care la reținere îl va escorta în Penitenciarul nr.13-Chișinău ANP MJ.

Se reiterează faptul că, prin sentința Judecătorei Drochia, sediul ***** din 25 martie 2021, inculpatului Luca Artur i-a fost suspendată condiționat pedeapsa închisorii, însă, instanța atestă că, în privința sentinței date, la materialele cauzei nu există informații privind intrarea în vigoare a sentinței.

Prin urmare, instanța conchide asupra imposibilității soluționării, la momentul pronunțării prezentei sentințe, a chestiunii privind constatarea respectării sau nerespectării obligațiilor stabilite inculpatului prin sentința Judecătorei Drochia, sediul ***** din 25 martie 2021, privind condamnarea lui Luca Artur cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Referitor la repararea prejudiciului cauzat părții vătămate, instanța menționează următoarele:

Conform art.397 pct.1) Cod de procedură penală, ”dispozitivul sentinței de condamnare, pe lângă chestiunile enumerate în art.395 și 396, trebuie să mai

cuprindă și hotărârea cu privire la acțiunea civilă înaintată sau hotărârea pronunțată din oficiu de către instanță referitor la repararea pagubei”.

La fel, art.385 alin. (1) pct.11) Cod de procedură penală, stipulează că, ”*la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă.*”

Prin ordonanțele din 20 ianuarie 2022, Țurcan Grigore a fost recunoscut în calitate de parte vătămată și parte civilă (f.d.16,19), din motiv că prin infracțiune lui Țurcan Grigore i-a fost cauzat un prejudiciu material, în mărime de 5847 lei.

Potrivit rechizitoriului, părții vătămate Țurcan Grigore i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă totală de 4900 lei, iar potrivit declarațiilor părții vătămate, prejudiciul nu i-a fost restituit.

La caz, instanța de judecată constată că, deși partea vătămată menționată mai sus nu a înaintat acțiune civilă, la etapa urmăririi penale cât și în instanța de judecată, a solicitat repararea prejudiciului cauzat în urma săvârșirii infracțiunii.

Pentru a conchide referitor la existența unei răspunderi delictuale, urmează a fi stabilite condițiile generale ale răspunderii civile, și anume acțiunea sau inacțiunea ilicită, prejudiciul provocat prin comiterea ei, legătura de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu, precum și vinovăția inculpatului.

Având în vedere concluziile instanței privind vinovăția inculpatului Luca Artur în comiterea infracțiunii *incriminate*, se conchide și cu privire la existența unor acțiuni ilicite care au provocat prejudicii materiale părții vătămate, a legăturii de cauzalitate între fapta inculpatului și prejudiciul cauzat părții vătămate, precum și cu privire la vinovăția inculpatului.

Astfel, ținând cont de caracterul faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpatul Luca Artur față de partea vătămată Țurcan Grigore, instanța consideră necesar de a încasa din contul inculpatului Luca Artur în beneficiul părții vătămate Țurcan Grigore, prejudiciul material cauzat prin infracțiune, în suma de 4900 lei.

Cheltuieli judiciare nu sunt.

Corpuri delictive nu sunt.

În conformitate cu art. art. 384, 385 alin. (1) pct. 11), 389, 392-395, 397 Cod de procedură penală, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Luca Artur se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și se condamnă în baza acestei Legi, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa, sub formă de închisoare pe un termen de **1 (unu) an**, cu ispășirea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

Se aplică inculpatului măsura preventivă – arestul, din momentul pronunțării sentinței, 10 octombrie 2024.

Termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din momentul reținerii inculpatului **Luca Artur**.

Efectuarea căutării lui *Luca Artur*, în continuare urmează a fi efectuată de Inspectoratul de Poliție Rîșcani al DP mun.Chișinău în baza dosarului de căutare duplicat nr. 2023030341 (f.d. 209), care la reținere îl va escorta în Penitenciarul nr.13-Chișinău ANP MJ.

Se încasează de la *Luca Artur* în beneficiul părții vătămate Țurcan Grigore suma de 4900 (patru mii nouă sute) lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

Sentința poate fi atacată cu apel, la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Președintele ședinței,
Judecător
Patrașcu

Natalia